

8:4-21 The Second Decline: Division

1. Succot and Penuel Bereishit 33:17, Bereishit 32:31-32

2. Rashi to Shoftim 8:4

עוברים את הירדן אחרי זבח וצלמונע שעברו את הירדן תחלה והיו משחיתים מעבר לירדן את ארץ ראובן וגד ומנשה...

They crossed the Yarden following Zevach and Tzalmuna, who had crossed the Yarden first and were ravaging the land of Reuven, Gad and Menasheh on the other side of the Yarden...

3. Abarbanel to Shoftim 8:6

האחת להיותם עייפים והקל יתברך צוה (ישעי' נ"ח ז') "הלא פרוס לרעב לחמך" ונפש נענה תשביע". והסבה השנית להיותם עדיין רודפים את אויביהם להושיע את ישראל כלו, ולכן היה מהראוי שבהיותם נלחמים בעבורם להושיעם שיתנו לפניהם לאכול...

One reason was that they were tired, and G-d commanded, "Split your bread for the needy," "and satisfy the oppressed spirit." The second reason was that they were still pursuing their enemies to save all of Israel, and so it would be appropriate to give food to those who were fighting on their behalf, to save them...

4. Abarbanel to Shoftim 8:7

ואמנם למה לא הענישם גדעון מיד, ושם ענשם תנאי אם ילכוד המלכים? הוא אצלי כדי שלא תתעכב תשועת המלחמה...

Why didn't Gidon punish them immediately, instead conditioning their punishment on capturing the kings? It seems to me that this was lest they delay the military victory...

5. Metzudat David to Shoftim 8:9

לפי שבטחו להשגב במגדל עוז אשר היה להם לזה אמר שינתוץ אותו:

Because they trusted that they would be safe in their strong fortress, he said he would destroy it.

6. Ralbag to Shoftim 8:8

והתפעל מזה התפעלות רב לרוע תכונתם עד שלא הסכימו לעזור בזאת המלחמה, אפילו זה העזר המעטי. ולפי שנסכמו כל אנשי פנואל במעשה אמר לנתוץ המגדל ולהרוג יושביו אבל קצר בדבריו ונמנע מלגלות להם שיהרגם.

He was moved powerfully to action by this, because of their wickedness such that they would not aid in this battle even in this small way. And because all of Penuel agreed to this course of action, he said he would destroy the fortress and kill the residents. But he abbreviated his words and did not reveal that he would kill them.

7. Malbim to Shoftim 8:9

כי הם אין להם תירוץ שיראים מפני אויב אחר שבוטחים במגדל עוז, ולכן יתוץ את המגדל מדה כנגד מדה:

Because they lacked the justification of fearing the enemy, since they placed their trust in their strong fortress. Therefore he would smash the fortress, measure for measure.

8. Ralbag to Shoftim 8:12

שהיו חושבים שיהיה חיל גדעון רב מאשר אתם כי לילה היה. ויתכן שקראו ג"כ חרב לד' ולגדעון להחרידם:

They thought Gidon's forces were greater than theirs, for it was night. Perhaps they also called "The sword for Gd and Gidon" to frighten them.

9. Malbim to Shoftim 8:13

שנפל על המחנה בלילה כמו שבפעם הראשון החרידם בלילה, ובעת שעלה החרס על הארץ שב, ור"ל ששב מסבה שעלה החרס כי אנשיו היו מועטים, ולא יכול להלחם רק בלילה:

He attacked the camp at night, as he had frightened them at night on the first occasion. When the Sun rose over the land he retreated, meaning he retreated because the sun had risen, for his forces were few and he could only fight at night.

10. Radak to Shoftim 8:16

ויתכן לפרשו כמשמעו שהודיע להם פשעם עם הקוצים:

Or it may be explained as it sounds: he told them of their sins, with the thorns.

11. Abarbanel to Shoftim 8:14

ועשה זה לזקני העיר בלבד לפי שהם השיבוהו הרעה ההיא, כי גדעון לאנשי סכות בכלל שאל הלחם והתשובה לא היתה מהעם כי אם משרי סכות, ובעבור זה העניש את השרים... וזה פירוש אצלי "וידוע בהם את אנשי סכות", שהוא כמו "וידע אלקים", לשון רחמים...
He did this to the city elders because they had given him that wicked reply. Gidon asked the general population of Succot for bread, and the response came not from the nation but from the leaders of Succot, and so he punished the leaders [alone] ... And I believe this is "Vayoda with the thorns the people of Succot", like "And G-d knew (Shemot 2:25)," an expression of mercy.

12. Malbim to Shoftim 8:14

ראה כי שרי סכות אינם ראויים לעונש, כי טענו כדין שעדיין לא היו מחויבים לתת לו מס, וגם כי היו יראים לעשות זאת. אבל אנשי סכות שמהם שאל בתורת צדקה מצד שאנשיו יעפים, הם ראויים לעונש... "וידוע בהם" ר"ל על ידם, שצוה שהזקנים ייסרו את אנשי סכות...
He saw that the leaders of Succot did not deserve punishment, for they argued correctly that they were not obligated to pay tribute, and they were also afraid to help. But the people of Succot, from whom he had sought *tzedakah* for his tired men, deserved punishment... "Vayoda with them" means via [the elders]; he instructed the elders to punish the people of Succot.

13. Radak to Shoftim 8:17

...ועתה הרג את אנשי העיר אולי היו נלחמים עמו כשבא לנתוץ את המגדל:
...And now he killed the people of the city, perhaps because they battled him when he came to destroy the fortress.

14. Abarbanel to Shoftim 8:20

כדי שהנער יתחיל גבורתו בהריגת שני מלכים שהוא כבוד גדול וסימן טוב לעתיד...
The youth would begin to display strength by killing two kings; this would be a great honour and a good omen...

15. Radak to Shoftim 8:21

לא נמות ע"י נער שנצטער בפגיעתו כי אין לו גבורה וכח עדין שיכה בנו בפעם אחת מהרה...
We will not die via a youth, such that we should be pained when he strikes us for he lacks the strength to strike us once, quickly...

16. Abarbanel to Shoftim 8:21

והיתה כוונתם שאין ראוי שילמדו הנערים חרב בגופי המלכים, ושאינו מהנאות שנער קטן יהרגם ולא אדם פחות כי אם שר הצבא ראש העם
They meant that it would not be appropriate for youths to learn the sword via the bodies of kings, and it would be inappropriate for a young man to kill them, or a lesser person. It should be the general, leader of the nation.

17. Devarim 23:4-7

(ד) לא יבא עמוני ומואבי בקהל ד' גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ד' עד עולם: (ה) על דבר אשר לא קדמו אתכם בקתם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים, ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרם לקלקלך: (ו) ולא אבה ד' אלקיך לשמע אל בלעם ויפקד ד' אלקיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ד' אלקיך: (ז) לא תדרש שלמם וטבתם, כל ימיה לעולם:

8:22-28 The Third Decline: Idolatry

18. Abarbanel to Shoftim 8:22

והיה המנהג בשופטי ישראל להמשילם כפי גבורותיהם לא בירושה... ואמרו "בנך ובן בנך" עם היות לו שבעים בנים לרמוז ליתר בכורו, כי תלך הממשלה בבן הגדול מאחיו תמיד.

The practice among Israel's *shoftim* was to appoint them to authority based on their might, not by inheritance... And they said, "your son and your son's son," while he had seventy sons, to hint to his firstborn Yeter, for authority would always go with the eldest son.

19. Midrash Tanchuma, Vayera 29

ולפני כבוד עונה (משלי יח) זה גדעון אביו, שכשאמרו לו "משול בנו גם אתה גם בנך גם בן בנך" אמר להם לא אמשול אני בכם...

"Humility precedes honour" (Proverbs 18:12) – This refers to his father Gidon. When they told him, "Rule over us, you, your son as well, and your son's son as well," he told them, "I will not reign over you"...

20. Radak to Shoftim 8:24

מדינים הם ישמעאלים, כי בני קטורה הם וקטורה היא הגר. וכן במכירת יוסף "וימכרו את יוסף לישמעאלי" ואחר כך אמר "והמדינים מכרו אותו אל מצרים."

Midianites are Ishmaelites, for they are sons of Keturah, and Keturah is Hagar. So, too, with the sale of Joseph it says, "And they sold Joseph to the Ishmaelites"... "And the Midianites sold him to Egypt."

21. Malbim to Shoftim 8:24

אחרי ספר שלא רדף אחרי השררה, ספר שהיה שונא בצע, כי מן הדין מגיע אליו חצי השלל והוא לא לקח רק דבר מועט ורק דרך מתנה:
After it told that he did not pursue power, it told that he hated profit. He had a right to claim half the spoils, but he took only a small thing, and only as a gift.

22. Rashi to Shoftim 8:27

לזכרון על תשועה גדולה לראות כמה היה חילם כבוד שבנזמי חשוביהם היה כל הזהב הזה:

To memorialize the great salvation, seeing how great their forces were, such that the rings of their most important people included this much gold.

23. Rabbi Avraham, son of the Rambam, Responsum 17

גדעון לא עשה האפוד שיהיה עבודה זרה ויעבדו לו, אלא שיהיה לעצמו זכרון בתוך ישראל. והיה זה משגה ממנו, שגיאות מי יבין. ואירע על ידו המכשול הגדול בעבודת מי שעבד לו מישראל, ואם כי לא היה מתכוון לכך.

Gidon did not make the *ephod* to be an idol and have people worship it, but to be his memorial in Israel. This was his error; "Who can understand error?" And it led to a great stumbling block [for Gidon] in that some of Israel worshipped it, although he had not intended it.

24. Abarbanel to Shoftim 8:26-27

והנה שאל גדעון זה לאיש ישראל כפי מה שאחשוב לא לחמדתו... רצה שיתנו כל אחד נזם זהב להיותו המחובר אל הפה, ולעשות ממנו אפוד (והיא חגורה או מלבוש זהב) שילבוש לכבודו ולאות מעלתו ויצג אותו בעירו לזכר תשועותיו... וגם כדי שלא תשכה מפי זרעו שישראל נדרו ושלמו להיות גדעון ובניו מושלים עליהם, ולכן עשה הלבוש יורה על הממשלה עשוי מכלי הזהב ההולך על הפה, זכר למה שדברו בני ישראל בפייהם... והיה א"כ מאשמת גדעון שלא שם בטחונו באלקים וחשב באותו דרך להמשיל בניו, וממנו נמשך מה שנמשך...

Gidon asked the Israelites for this, as I see it, not out of desire... But he wanted each one to give a gold ring [nose-ring?], as this is something connected to the mouth, and to make it into an *ephod* (a belt, or golden garment) to wear for his honour and a sign of his stature, and to display in his city to memorialize his salvations... And so that his seed would never forget that Israel had vowed and paid for Gidon and his sons to rule over them. Therefore he made the garment, indicating authority, of a gold implement which is near the mouth, to remember that Israel said with their mouths... And if so, this was Gidon's fault for not trusting in Gd and thinking that through this he would give his children authority. And what developed from this developed...

25. Midrash, Bereishit Rabbah 44:20

ג' הם שנאמר בהם "בשיבה טובה", אברהם היה שוה לו, דוד שוה לו, גדעון לא שוה לו, למה? "ויעש אותו גדעון לאפוד" לעבודת כוכבים.

The Torah mentions "good old age" for 3 people: Avraham and it was appropriate for him, David and it was appropriate for him, and Gideon but it was not appropriate for him. Why? Because "Gidon made it into an *ephod*" for idolatry.

26. Abarbanel to Shoftim 8:27

מה שאמר "ויזנו כל ישראל אחריו" אינו בימי גדעון ולא שעשה גדעון האפוד לעבוד ע"ז (חלילה לו מעשות כדבר הזה), אבל הוא עשאו לזכרון תשועותיו ודברי ישראל עליו ונפלאות הקל ית', ואחרי מותו לקחו ישראל הדבר והעתיקוהו לכוונה אחרת רעה...

When it said, "And all Israel strayed after it", this is not in Gidon's time, and Gidon did not make the *ephod* to serve idols (it would be a desecration to do such a thing), but he made it to memorialize his salvations, and what Israel had said about him, and the wonders of Gd. After he died, Israel took it and shifted it to another, bad purpose...

8:29-35 The end: Return to Midian

27. Metzudat David to Shoftim 8:29

לא טרח הרבה בהנהגת העם כי ישב בביתו במנוחה ולזה הרבה נשים ובנים:

He did not work hard at leading the nation; he sat at home at rest, and thus he increased wives and children.

28. Ralbag to Shoftim 10:4, Lesson #18

שאינן ראוי לאדם שיהיה נמשך לתאות המשגל, הלא תראה כי גדעון לקח פילגש עם היות לו נשים רבות, והיה זה סבה להמתת בניו שהיו לו מנשיו כי בן הפילגש המיתם:

He should not be drawn after desire for relations; you see that Gidon took a concubine even though he had many wives, and this led to the murder of his sons from his wives. The son of the concubine killed them.

29. Abarbanel to Shoftim 8:23

והנה נכתב הספור הזה להודיענו רשעת בני ישראל שאמרו לגדעון משול בנו גם אתה גם בנך וגו', ועוד מעט הרגו כל בניו לפי הרב והמליכו את אבימלך בן אמתו...

This story is recorded to teach us of the Jews' wickedness. They said to Gidon, "Rule over us, you and your son, etc." and in a little while they killed his sons by the sword and coronated Avimelech, son of his maid...

30. Radak to Shoftim 8:35

די היה באחד אלא שמנהג הלשון כן במקומות לרוב ההודעה וכן "בית לחם אפרתה":

One would have sufficed, but this is the linguistic style in places, increasing the information, like "Beit Lechem Efratah".

31. Malbim to Shoftim 8:34-35

בתשועה זו היה ענין נסיי אלקי והיה ראוי לזכור את ד', והם לא זכרו את ד' כי יחסוהו לענין טבעי ולגבורת גדעון. וא"כ היה להם לזכור את גדעון ככל הטובה וכו', והם שלמו רעה תחת טובה כמו שיבא בסמוך. וכפל "בית ירובעל גדעון", שלא עשו חסד עם גדעון מצד שהוא בית ירובעל, שיש לו מריבה עם הבעל, והם החלו לזבוח אל הבעל אחרי מותו:

This salvation was a Divine miracle and they should have remembered Gd. They did not remember Gd, attributing this to natural means and Gidon's might. But if so, then they should have remembered Gidon, according to all of the good, etc., but they paid him bad for good, as we will see soon. And it doubled, "The house of Yerubaal Gidon," because they did not act generously with Gidon since it was the house of Yerubaal, who fought Baal. They began to sacrifice to Baal after his death.